

कादम्बकः An arrow.

कादम्बिनी A long line of clouds, Māl. 9. 16; मदीय-
मतिचुम्बिनी भवतु कापि कादम्बिनी R. G.; Bv. 4. 9.

कादम्बरम् 1 A spirituous liquor distilled from the
flowers of the Kadamba tree; निषेध्य मधु माधवाः सरसमत्र
कादम्बरम् Śi. 4. 66. -री 1 A spirituous liquor distilled
from the flowers of the कदम्ब tree. -2 Spirituous liquor
or wine in general; कादम्बरीसाक्षिकं प्रथमसौहृदमिष्यते Ś. 6;
or कादम्बरीमदाविघूर्णितलोचनस्य युक्तं हि लङ्गलभृतः पतनं पृथिव्याम्
Udb.; रसभरेण K. 240. -3 The fluid issuing from
the temples of a rutting elephant. -4 An epithet of
Sarasvatī, the goddess of learning. -5 A female
cuckoo. -6 The rain-water collected into clefts or
hollow places. -7 A female bird (सारिका). -8 N. of a
celebrated story by Bāṇa; the heroine is of the same
name, being a daughter of Chitraratha Gandharva.
-Comp. -बीजम् a ferment, yeast.

कादल a. Belonging or relating to the kadali kind
of deer; Rām. 3. 43. 36. (मुदूचकर्बुरनीलाप्ररोमा मुगविशेषः कदली).

कादाचित्क a. (-त्की f.) Incidental, occasional;
Bhāg. 12. 10. 41.

कादिक्षान्तः (क-आदि-क्ष-अन्त) A consonant.

काद्रवेयः (कद्रु ठक्) 1 A kind of snake; अमृताग्रभुवः
पुरेव पुच्छं वडवाभर्तुरवारि काद्रवेयैः Śi. 20. 43. -2 N. of certain
Nāgas (serpent-demons) supposed to people the lower
regions. -3 Son of कद्रू काद्रवेयो मन्त्रमपश्यत् Mbh. on
P. I. 4. 1.

कानक a. [कनक-अण्] Golden. -कम् The seed of a
plant (जयपाल-बीज).

काननम् 1 A forest, a grove; R. 12. 27, 13. 18;
छन्नोपान्तः परिणतफलज्योतिभिः काननात्रैः Me. 18, 44; काननावनि
forest-ground. -2 The mouth of Brahmā. -3 A house.
cf. काननं विपिने गेहे परमेष्ठिमुखेऽपि च Med. -Comp. -अग्निः
wild fire, conflagration. -अरिः a species of the mimosa
tree (शमी). -ओकस् m. 1 an inhabitant of a forest.
-2 a monkey.

कानिष्ठिकम् -का The little finger; Mb. 12. 127. 8.

कानिष्ठिनेयः, -यी [कनिष्ठा-अपत्यार्थे ठक् इनच् च] The
offspring of the youngest child or wife; कृते कानिष्ठिनेयस्य
ज्यैष्ठिनेयं विवासितम् Bk. 5. 84; cf. com. on Ms. 9. 123.

कानिष्ठयम् The position of the youngest.

कानीनः [कन्याया अनूहाया अपत्यं अण् कनीनदेशः P. IV. 1.
116] The son of an unmarried woman; कानीनः कन्यका-
जातो मातामहसुतो मतः Y. 2. 129; see also the definition
given in Ms. 9. 172. -2 N. of Vyāsa. -3 N. of Karṇa.
-a. Suitable to or designed for the eye-ball; Suśr.
2. 353. 13.

कानीयस a. younger ततः कानीयसा एव देवाः Bri. Up. I. 3.1.

कान्त p. p. [कम्-क्त] 1 Desired, favourite, loved,
dear; कान्तं कर्तुं चाक्षुषम् M. 1. 4. -2 Pleasing, agreeable;
भीमकान्तैर्नृपगुणैः R. 1. 16. -3 Lovely, beautiful; सर्वैः
कान्तमात्मीयं पश्यति Ś. 2. -तः 1 A lover. -2 A husband;
कान्तोदन्तः सुहृदुपगतः संगमात् किञ्चिदूनः Me. 102; Śi. 10. 3,
29. -3 Any beloved person. -4 The moon. -5 The
spring. -6 A kind of iron. -7 A precious stone (in
comp. with सूर्य, चन्द्र and अयस्). -8 An epithet of
(1) Kārttikeya, (2) Kṛiṣṇa. -तम् 1 Saffron. -2 A
kind of iron. -Comp. -अयसम् the loadstone. -नावकम्
a. Variety of hides; Kau. A 2. 11. -पक्षिन् m. a
peacock (of iron). -पुष्पः a kind of tree (कोविदारवृक्ष).
-लोहम् the loadstone. -लोहम् steel.

कान्ता 1 A beloved or lovely woman. -2 A mistress,
wife in general; कान्तासखस्य शयनीयशिलालतं ते U. 3. 21;
Śi. 10. 73. -3 The Priyaṅgu creeper. -4 Large
cardamoms. -5 A kind of perfume. -6 The earth.
-Comp. -अङ्घ्रिदोहदः the Aśoka tree; see अशोक.
(cf. also कान्ताचरणदोहदः.)

कान्तारः, -रम् 1 A large or dreary forest; ग्रहं तु
ग्रहिणीहीनं कान्तारादतिरिच्यते Pt. 4. 81; Bh. 1. 86; Y. 2. 38.
-2 A bad road. -3 A hole, cavity. -रः 1 A red
variety of the sugar-cane. -2 Mountain ebony. -3 A
bamboo. -री A kind of sugar-cane -रम् 1 A symptom.
-2 A lotus. -3 A class of the six-storeyed buildings.
Māna. 24. 13-14

कान्तारकः A kind of sugar-cane.

कान्तिः [कम् भावे क्तिन्] 1 Loveliness, beauty, Me.
15; अङ्घ्रिदोहदः Ś. 5. 19. -2 Brightness, lustre, brilli-
ance; Me. 84. -3 Personal decoration or embellishment.
-4 Wish, desire. -5 (In Rhet.) Beauty enhanced
by love; (S. D. thus distinguishes कान्ति from शोभा and
दीप्तिः—रूपयौवनलास्त्रियं भोगायैरङ्गभूषणम् । शोभा प्रोक्ता सैव कान्ति-
र्मनथाप्यायिता युतिः । कान्तिरेवातिविस्तीर्णा दीप्तिरित्यभिधीयते 130,
131). -6 A lovely or desirable woman. -7 An epithet
of Durgā. -8 A digit of the moon. -9 N. of Lakṣmī;
भूषणानि महार्हाणि ददौ कान्तिः शुभां सजम् Bhāg. 10. 65. 29.
-Comp. -कर a. beautifying, illuminating, brighten-
ing. -द a. beautifying, adorning. (-दम्) 1 bile.
-2 clarified butter. -द, -दायक, -दायिन् a. adorning.
-भृत् m. the moon.

कान्तिमत् a. Lovely, beautiful, splendid; कला च सा
कान्तिमती कलावतः Ku. 4. 5, 5. 71; Me. 30. -m. The
moon. -2 N. of Cupid.

कान्दवम् Anything roasted or baked in an iron
pan or oven; “ वारिणा कोमलां कृत्वा समितां लवणान्विताम् ।
विनीय सन्धानं किञ्चित् स्थापयेद् भाजने नवे ॥ चण्डातपे तावद्रक्षेद् याव-
दम्लवमाप्नुयात् । उद्धृत्य च पुनः पश्चात् सन्नयेद् दृढपाणिना ॥ ततोऽ-
पूपाकृतिं कुर्याद् धनमूर्च्छितया तथा । भूर्यङ्गारप्रतप्ते तु कन्दुगर्भे निवेश्य
च । पङ्केन रन्ध्रमालिप्य स्वेदयेत्तां यथाविधि ॥ कान्दवं मलकृद् वृष्यं त्रिषु
दोषेषु पूजितम् । सद्यो रुचिकरं हृद्यं शीघ्रमिन्द्रियतर्पणम् ॥ ” (वृन्दग्रन्थस्य
कृताश्रवणं.)